

Przedmiotowe zasady oceniania z chemii

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r., poz. 1327, Dz.U. 2021 r., poz.4)
2. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2019r., poz.373)
4. Statut Zespołu Szkół Politechnicznych „Energetyk” w Wałbrzychu.

I. Cele oceniania:

1. bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce,
2. pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowań,
3. uświadamianie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz ewentualnych braków w tym zakresie,
4. wdrażanie ucznia do systematycznej samokontroli i samooceny,
5. pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
6. motywowanie ucznia do dalszej pracy,
7. dostarczenie rodzicom i nauczycielowi informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
8. korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela.

II. Sposoby i formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:

Ocenianiu podlegają:

1. wypowiedzi ustne – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, a w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu,
2. wypowiedzi pisemne:
  - a) kartkówki obejmujące materiał do trzech ostatnich tematów, trwające od 5 do 15 minut, nie muszą być zapowiadane,
  - b) sprawdziany pisemne po zamkniętej partii materiału – zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej,
  - c) ćwiczenia praktyczne (doświadczenie uczniowskie, praca grupowa, zadania),
3. prace domowe:
  - a) krótkoterminowe – z lekcji na lekcję, oceniane na +
  - b) długoterminowe – wykonanie prezentacji, referatu, projektu grupowego lub indywidualnego, doświadczenia domowe potwierdzonego wynikiem lub zdjęciem,
4. praca w grupie i aktywność na lekcji,

5. udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych.

Sprawdzaniu podlegają umiejętności i wiadomości, a w szczególności:

1. znajomość pojęć oraz praw chemicznych,
2. opisywanie, dokonywanie analizy i syntezy procesów chemicznych,
3. rozwiązywanie zadań problemowych (teoretycznych lub praktycznych)
4. dokonanie analizy zadania, tworzenie planu rozwiązania zadania, znajomość wzorów, znajomość wielkości fizycznych i ich jednostek, przekształcanie wzorów, wykonywanie obliczeń na liczbach i jednostkach, analizę otrzymanego wyniku, sformułowanie odpowiedzi
5. posługiwanie się językiem przedmiotu,
6. posługiwanie się symbolami i wzorami chemicznymi,
7. pisanie i odczytywanie reakcji chemicznych,
8. planowanie i przeprowadzanie doświadczenia, analizowanie wyników, przedstawianie wyników w tabelce lub na wykresie, wyciąganie wniosków, wskazywanie źródła błędów,
9. odczytywanie oraz przedstawianie informacji za pomocą tabeli, wykresu, rysunku, schematu,
10. korzystanie z układu okresowego pierwiastków,
11. wykorzystywanie wiadomości i umiejętności „chemicznych” w praktyce.

III. Zasady oceniania:

1. Nauczyciel sprawdza osiągnięcia edukacyjne ucznia możliwie często. Im większa liczba ocen częściowych, tym mniejszy błąd pomiaru, minimalna ilość ocen w semestrze – 3.
2. Każdy uczeń jest oceniany systematycznie, zgodnie z zasadami sprawiedliwości i w warunkach zapewniających obiektywność oceny.
3. Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia.
4. Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców.
5. Sprawdziany pisemne, kartkówki oraz inne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności są obowiązkowe:
  - a) jeżeli uczeń opuścił sprawdzian, kartkówkę z przyczyn losowych, powinien na najbliższych zajęciach ustalić termin jego napisania,
  - b) uczeń, który przystępuje do pisania sprawdzianu w drugim terminie nie możliwości jego poprawy,
  - c) korzystanie przez ucznia w czasie sprawdzianów, kartkówek z pomocy niedozwolonych przez nauczyciela lub nauczyciel stwierdza niesamodzielność pracy, stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej i nie podlega ona poprawie.
6. W przypadku nieusprawiedliwionego niezgłoszenia się ucznia na sprawdzian, kartkówkę w ustalonym terminie, nauczyciel ma prawo sprawdzić wiedzę i umiejętności ucznia z danego zakresu materiału, na pierwszej lekcji, na której uczeń jest obecny.
7. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną, ma prawo przystąpić do poprawy tego sprawdzianu poprawić:
  - a) poprawa musi nastąpić w ciągu dwóch tygodni (tylko jeden raz) od momentu oddania i omówienia sprawdzianu, termin ustala nauczyciel,
  - b) jeżeli uczeń nie zgłosi się na poprawę w wyznaczonym terminie, traci prawo do poprawy oceny niedostatecznej,
  - c) ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika.
8. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.

9. Oceny z pracy długoterminowej uczeń może poprawić.
10. Uczeń odmawiający odpowiedzi ustnej lub pracy na lekcji otrzymuje ocenę niedostateczną.
11. Uczeń ma prawo do uzyskania pomocy nauczyciela w nadrobieniu zaległości wynikających z długotrwałej nieobecności w szkole. Termin nadrobienia zaległości podlega indywidualnym ustaleniom (adekwatnym do długości i przyczyny nieobecności).
12. Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią ocen częściowych. Nauczyciel wystawia ocenę śródroczną/roczną biorąc pod uwagę wiadomości i umiejętności ucznia, jego systematyczność, aktywność na lekcji, zaangażowanie oraz samodzielność.

IV. Szczegółowe kryteria oceniania:

1. Oceny ustala się w sześciostopniowej skali od 1 do 6.
2. Przy ustaleniu bieżącej oceny dopuszcza się możliwość stosowania znaku plus lub minus dla wszystkich ocen z wyłączeniem oceny celującej (6).
3. Za aktywność, pracę na lekcji i postawę wobec zajęć uczeń może otrzymać „+” i „-”, przy czym pięć „+” daje ocenę bardzo dobrą, zaś trzy „-”, skutkują oceną niedostateczną.
4. Otrzymane oceny mają różną wagę:

WAGA3 - POZIOM NAJWYŻSZY: prace klasowe, sprawdziany, testy, udział w konkursach przedmiotowych.

WAGA2 - POZIOM ŚREDNI: kartkówki z trzech ostatnich lekcji i znajomości lektury, odpowiedzi ustne, praca na lekcji.

WAGA 1- POZIOM NAJNIŻSZY: prace długoterminowe, doświadczenia chemiczne, prace domowe, prezentacje ustne, aktywność, praca w grupie, zeszyt

* Uwaga: Wynik próbnego egzaminu maturalnego oraz testów diagnozujących podawany jest w procentach.

V. Kryteria oceny:

1. wypowiedzi ustne:
  - ocena celująca - bezbłędna, samodzielna, rozwiązująca problemy nietypowe,
  - ocena bardzo dobra – bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca,
  - ocena dobra – bezbłędna, samodzielna, niepełna,
  - ocena dostateczna – z drobnymi błędami, samodzielna, niepełna,
  - ocena dopuszczająca – z błędami, z pomocą nauczyciela, niepełna,
  - ocena niedostateczna – nie udzielenie odpowiedzi mimo pomocy nauczyciela, stwierdzenie niesamodzielności odpowiedzi.
2. wypowiedzi pisemne:
  - a) sprawdziany pisemne oceniane są według skali:
    - ocena celująca – 100% wykonania sprawdzianu,
    - ocena bardzo dobra – 90 - 99% wykonania sprawdzianu,
    - ocena dobra – 70- 89% wykonania sprawdzianu,
    - ocena dostateczna – 50 - 69% wykonania sprawdzianu,
    - ocena dopuszczająca – 30 - 49% wykonania sprawdzianu,
    - ocena niedostateczna – 0 - 29% wykonania sprawdzianu.

b) kartkówki oceniane są według skali:

ocena bardzo dobra – 90 - 100% wykonania sprawdzianu,
ocena dobra – 70- 89% wykonania sprawdzianu,
ocena dostateczna – 50 - 69% wykonania sprawdzianu,
ocena dopuszczająca – 30 - 49% wykonania sprawdzianu,
ocena niedostateczna – 0 - 29% wykonania sprawdzianu.

c) Doświadczenia chemiczne oraz zadania na ocenę oceniane są według następujących kryteriów wartościujących:

- samodzielność pracy,
- poprawność wykonania,
- kompletność rozwiązania problemu,
- czas wykonania zadania lub doświadczenia.

VI. Wymagania na poszczególne oceny

Ocena celująca

Uczeń otrzymuje ocenę, gdy spełnił wymagania dopełniające oraz wyróżnia się w przynajmniej jednym z podanych punktów:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- umie formułować problemy i dokonywać analizy syntezy nowych zjawisk,
- potrafi precyzyjnie rozumować posługując się wieloma elementami wiedzy, nie tylko z zakresu chemii,
- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych lub wymagających wiedzy chemicznej, szczebla wyższego niż szkolny.

Ocena bardzo dobra

Uczeń otrzymuje ocenę, gdy:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane programem,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wskazuje dużą samodzielność i potrafi bez nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł oraz samodzielnie do innych źródeł wiadomości,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty chemiczne,
- potrafi biegle pisać i samodzielnie uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji,
- bierze udział w konkursie chemicznym lub wymagającym wiedzy i umiejętności związanych z chemią,
- potrafi poprawnie rozumować o kategoriach przyczynowo-skutkowych, wykorzystując wiedzę przewidzianą programem również pokrewnych przedmiotów.

Ocena dobra

Uczeń otrzymuje ocenę, gdy spełnił wymagania podstawowe, a ponadto:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje przy pomocy nauczyciela
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji (układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice i inne),
- potrafi bezpiecznie wykonywać doświadczenia chemiczne,
- rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o niewielkiej skali trudności,
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych,
- jest aktywny w czasie lekcji.

Ocena dostateczna

Uczeń otrzymuje ocenę, gdy:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań teoretycznych lub praktycznych o niewielkim stopniu trudności, z pomocą nauczyciela,
- potrafi korzystać, przy pomocy nauczyciela, z takich źródeł wiedzy, jak układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice,
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonać doświadczenie chemiczne,
- potrafi przy pomocy nauczyciela pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym.

Ocena dopuszczająca

Uczeń otrzymuje ocenę, gdy:

- ma braki w opanowaniu wiadomości określonych programem nauczania, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- opanował wiadomości teoretyczne, chociaż popełnia drobne błędy podczas prezentowania ich w formie słownej lub za pomocą wzorów;
- błędy potrafi skorygować z pomocą nauczyciela,
- zna podstawowe pojęcia chemiczne, chociaż popełnia nieznaczące błędy przy ich definiowaniu,
- potrafi opisać omawiane na lekcjach zjawiska fizyczne i doświadczenia wykonane w szkole lub w domu,
- potrafi rozwiązywać typowe zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności (wymagające zastosowania jednego wzoru),
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisać proste wzory chemiczne i równania chemiczne,
- przejawia niesystematyczne zaangażowanie w proces uczenia się.

Ocena niedostateczna

Uczeń otrzymuje ocenę, gdy:

- nie opanował wiadomości teoretycznych, w stopniu pozwalającym na kontynuację nauki przedmiotu,
- nie potrafi rozwiązywać prostych zadań obliczeniowych,
- nie pracował systematycznie, często nie odrabiał prac domowych i był nieprzygotowany do lekcji,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,

- nie zna symboliki chemicznej,
- nie potrafi napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi,
- nie wykazuje zadawalającej aktywności poznawczej i chęci do pracy.
- nie posiada zeszytu lekcyjnego
- nie prowadzi notatek z lekcji

VII. Zasady pracy w trakcie pracy zdalnej

1. Zajęcia z chemii odbywają się w czasie rzeczywistym.
2. Uczeń ma obowiązek uczestniczenia w zajęciach on-line, odbierania poleceń, materiałów i przesyłania zrealizowanych zadań drogą elektroniczną (Classroom, mobiDziennik)
3. Uczeń ma obowiązek uczestniczyć w zajęciach i na życzenie nauczyciela włączać kamerę. Uczeń który nie będzie uczestniczył w zajęciach nie będzie klasyfikowany.
4. Jeśli uczeń nie będzie w czasie zajęć odpowiadał na wezwania nauczyciela, zostanie mu wstawiona nieobecność.
5. Zadania z lekcji muszą być wykonywane i oddawane systematycznie bezpośrednio po lekcji lub w terminie określonym przez nauczyciela .
6. Za przesłane zadania uczeń będzie oceniany. W zależności od trudności zadania - oceną lub plusem/minusem.
7. Uczeń, który ma problem z wykonaniem zadania ma możliwość konsultowania się z nauczycielem podczas swojej planowej lekcji lub w sposób ustalony z nauczycielem, wybraną drogą elektroniczną (np.: za pomocą wybranego komunikatora lub inną)
8. Uczeń ma prawo poprawić pracę źle wykonaną w terminie ustalonym z nauczycielem.
9. Ćwiczenia kontrolne będą odbywały się w trakcie lekcji w czasie rzeczywistym. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy uczeń otrzyma ocenę niedostateczną.
10. Uczeń będzie również oceniany za aktywność na lekcji, prowadzenie zajęć, prezentowanie przygotowanych materiałów, zadania domowe.
11. Uczeń biorący udział w konkursach i innych formach pracy dodatkowej on-line (np. kółka) będzie oceniony za pracę dodatkową.
12. W szczególnych przypadkach uczeń będzie wzywany do szkoły na konsultacje lub zaliczenia zaległości (jeśli sytuacja na to pozwoli).
13. Wszystkie oceny, które uczeń uzyska podczas pracy zdalnej są wpisywane do dziennika elektronicznego i mają wpływ na ocenę roczną

VIII. Indywidualizacja kształcenia na lekcjach chemii

A. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi- uczeń zdolny

- wspieranie ucznia zdolnego oraz jego potencjału poprzez zaangażowanie ucznia w prowadzenie lekcji,
- zlecanie uczniom zdolnym dodatkowego materiału i referowanie go pozostałym uczniom,
- indywidualizacja prac domowych,
- różnicowanie prac klasowych,
- różnicowanie nie tylko trudności materiału, ale także zróżnicowanie zakresu treści, nauczanie wielopoziomowe,
- motywowanie, aktywizowanie uczniów przez nauczyciela,
- przekazanie uczniów słabszych pod opiekę zdolnych.

B. Uczniowie z trudnościami w nauce

a) uczniowie z niepowodzeniami szkolnymi:

- indywidualizacja procesu nauczania stymulująca rozwój ucznia.
- rozwijanie zainteresowań i motywacji do pracy.
- kształtowanie osobowości i pobudzanie wiary w siebie.

b) uczniowie z rozwojową dysleksją, dysgrafią i dysortografią:

- w czasie wypowiedzi dyskretne wspomaganie, naprowadzanie, dawanie więcej czasu,
- uwzględnianie przy ocenie pracy ucznia poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego,
- wydłużanie czasu na prace pisemne lub zmniejszanie ilość zadań w przewidzianym dla całej klasy czasie,
- pomaganie na lekcji w rozwiązywaniu zdań tekstowych poprzez zadawanie naprowadzających pytań,
- unikanie wrywania do odpowiedzi,
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień
- stosowanie rysunków, kolorów, konkretnych przykładów, nieformalnego języka obok słownictwa specjalistycznego dla lepszego zapamiętania,
- używanie czcionek łatwiejszych do przeczytania: Arial, Tahoma. Polecenia na kartkówkach i sprawdzianach są pisane na komputerze,
- nie branie pod uwagę przy ocenie prac estetyki, poprawnej pisowni i czytelności pisma,
- motywowanie, dostrzeganie osiągnięć i wkładu pracy.

c) uczniowie zagrożeni niedostosowaniem społecznym

- indywidualne traktowanie, okazywanie zainteresowania i szacunku,
- chwalenie, docenianie, nagradzanie nawet za niewielkie postępy,
- pomaganie w budowaniu właściwych relacji z rówieśnikami.

IX. Sposoby informowania ucznia i jego rodziców o ocenie:

1. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego (na pierwszych zajęciach) przedstawia uczniom PZO i informuje o wymaganiach edukacyjnych, sposobach sprawdzania osiągnięć i kryteriach oraz warunkach i trybie uzyskiwania oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu.
2. PZO jest dostępny w formie pisemnej u nauczyciela i okazywany do wglądu na prośbę ucznia lub rodzica.
3. Informacje o wiedzy, postępach, umiejętnościach i zachowaniu ucznia na lekcji nauczyciel przekazuje rodzicom poprzez:
  - a. zapisy w:
    - mobiDzienniku
    - zeszytcie przedmiotowym
  - b. konsultacje indywidualne z rodzicami:
    - na bieżąco (rodzic zostaje zaproszony na rozmowę do szkoły)
    - na zebraniach klasowych i konsultacjach

- c. wychowawcę klasy, informując o poziomie wiedzy, umiejętnościach, o postępach oraz uzdolnieniach

X. Inne postanowienia:

1. Nauczyciel informuje uczniów o planowanej pracy klasowej bądź sprawdzianie wiadomości z dwutygodniowym wyprzedzeniem zapisując termin w mobiDzienniku.
2. Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie do dwóch tygodni, a kartkówki w ciągu tygodnia od dnia ich napisania.
3. Sprawdzone i ocenione pisemne prace uczniów są udostępniane:
  - a. uczniom - w czasie lekcji wraz z informacją o ocenie,
  - b. rodzicom (prawnym opiekunom) - w czasie ustalonych konsultacji
  - c. dyrekcji – na życzenie

oraz przechowywane przez nauczyciela do dnia zakończenia roku szkolnego (czyli do 31 sierpnia danego roku szkolnego).

4. Uczeń ma prawo do jednego nieprzygotowania do lekcji w ciągu jednego semestru oraz jednego braku zadania/ zeszytu. Ten fakt uczeń zgłasza przed lekcją. Nieprzygotowania nie można zgłosić w przypadku lekcji powtórzeniowej, sprawdzianu pisemnego, zapowiedzianej kartkówki bądź innej zapowiedzianej formy sprawdzania wiedzy lub umiejętności.
5. Względem ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej stosuje się indywidualnie ustalone formy i terminy sprawdzania wiedzy i umiejętności.
6. Uczeń, który otrzymał niedostateczną śródroczną ocenę z zajęć edukacyjnych, zobowiązany jest do jej poprawienia w ciągu dwóch miesięcy od jej ustalenia w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela.
7. „Szczęśliwy numer” zwalnia z niezapowiedzianej odpowiedzi w danym dniu, nie zwalnia natomiast z zapowiedzianych form sprawdzenia wiadomości i umiejętności.
8. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji i brak jest podstaw do wystawienia oceny klasyfikacyjnej może być nie klasyfikowany z przedmiotu. Tryb postępowania w przypadku nieklasyfikowania reguluje Statut Szkoły.
9. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić pisemne zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Formę i tryb takiego odwołania określa Statut Szkoły.

Opracował zespół matematyczno – przyrodniczy
oraz zmodyfikował uwzględniając specyfikę przedmiotu nauczyciel chemii:
mgr Anna Talarczyk